

CORNELIU BABA ȘI ELEVII SĂI

Muzeul de Artă Modernă și Contemporană Pavel Șușară, 28 iulie - 28 august 2020

Curator: dr. Pavel Șușară¹, critic și istoric de artă

Abstract: Besides Vasile Kazar - another exemplary personality in Romanian culture -, no other artist has marked so strongly his following generations as Corneliu Baba, although there were other important interwar artists around him, like the exuberant, solar Alexandru Ciucurencu.

Why was the somber, thoughtful, vainglorious, nocturnal Corneliu Baba more persuasive than the luminous, fortifying, ever happy Alexandru Ciucurencu? Why did one create a school, building distinct personalities and strong characters among his fellow disciples, and the other subtly dissolve in a simple state of spirit of a vague epigonism? How come Baba's apparently anachronical painting has managed to be more convincing in the absolute, than the spontaneous, free gesture so firmly anchored in the living joy of the moments? The article tries to answer these questions.

Keywords: contemporary Romanian art, Corneliu Baba, Modern and Contemporary Art Museum, Pavel Șușară

În afară de Vasile Kazar, o altă personalitate exemplară a culturii române, niciun alt artist nu și-a pus amprenta atât de puternic asupra generațiilor care i-au succedat, așa cum a făcut-o Corneliu Baba. Și asta în condițiile în care, alături de el, încă mai erau activi câțiva importanți artiști interbelici și, în paralel, exuberant și solar, se manifesta Alexandru Ciucurencu.

Prin ce a fost mai convingător, la urma urmelor, sumbrul, îngânduratul, orgoliosul și nocturnul Corneliu Baba decât luminosul, stenicul și fericitul Alexandru Ciucurencu? De ce unul a creat școală, a construit personalități inconfundabile și caractere tari, iar celălalt s-a dizolvat subtil într-o simplă stare de spirit și s-a rătăcit în lăstărișul unui vag epigonism? Cum a reușit o pictură aparent anacronică și încremenită în convenția muzeistică să fie mai convingătoare în absolut, decât privirea spontană și gestul liber, atât de solid ancorate în timpul viu și în bucuriile clipei?

Răspunsurile, oricât de numeroase și de neașteptate ar fi întrebările, se regăsesc pe deplin în opera pictorului, în direcțiile privirii sale niciodată mulțumită cu aparențele, în orizontul gândirii sale profunde și sistematice, în spațiul vast al conștiinței sale morale și, evident, în moștenirea pe care a lăsat-o prin elevii săi. Și abia la această privire, cea retrospectivă, dinspre elevi spre maestru, se văd, cu o claritate exemplară, atât complexitatea personalității artistice a lui Corneliu Baba, cât și diversitatea stilistică a ceea ce, în mod curent, înțelegem prin școala Baba.

1. **Dr. Pavel Șușară** este autor, critic și istoric de artă, monograf, poet, publicist și scriitor, specializat în artă contemporană. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, membru al Asociației Internaționale a Criticilor de Artă, expert în artă, atestat de Ministerul Culturii și membru al Uniunii Artiștilor Plastici. Este Președinte al *Asociației Experților și Evaluatorilor de Artă din România*. În 2018 a deschis în București Muzeul de Artă Modernă și Contemporană Pavel Șușară, instituție privată care promovează arta românească; pavelsusara@gmail.com.

Spre deosebire de școala Ciucurencu, fiindcă tot l-am amintit și pe celălalt mare artist al epocii, care a consacrat o stilistică unitară și o atitudine ușor de recunoscut față de limbaj și față de motiv, a cărei dominantă este contemplația solară și trăirea hedonistă, școala Baba se caracterizează, în primul rând, prin implicarea intelectuală, prin natura reflexivă și prin vocația cercetării. Extrem de diferiți stilistic și formal între ei, uneori până la pierderea oricărei coeziuni de grup fie el și extrem de larg, elevii lui Corneliu Baba nu pictează aproape niciodată realitatea vizibilă ca atare, ci folosesc pictura ca pe o cale de acces către o mai profundă înțelegere a lumii, ca pe un instrument de investigație a realului și ca pe o tehnică de extensie a cunoașterii.

În acest vast univers, pe care l-au generat pictura și personalitatea lui Corneliu Baba, se manifestă cele mai diferite și mai surprinzătoare tipologii artistice, de la Liviu Lăzărescu la Florin Ciubotaru, de la Henry Mavrodin la Mihai Cismaru, de la Vladimir Zamfirescu la Niculiță Secrieriu, de la Ștefan Câlția la meteoricul Ionel Munteanu, de la Sorin Ilfoveanu la Zamfir Dumitrescu, de la Sorin Dumitrescu la tragicul paradiziac Constantin Cerăceanu, de la subtila și rafinata Aneta Drăgușanu la sculpturalul și metafizicul Ghiorgghi Petrov, de la monumentalul Ionel Popovici la carnalul și voluptuosul Virgil Parghel sau de la reflexivul Semproniu Iclozan la fantastul Dimitrie Gavrillean, pentru a-i aminti doar pe câțiva dintre ei.

Într-o ipotetică expoziție care să cuprindă în totalitate moștenirea lui Corneliu Baba în arta românească a ultimelor 5-6 decenii s-ar putea vedea nu numai cea mai viguroasă și mai coerentă imagine a fenomenului nostru artistic, în întregul lui, ci și cele mai consistente fapte de conștiință și cele mai profunde răspunsuri la provocările dramatice și paradoxale pe care istoria ni le-a oferit, în această perioadă, cu o generozitate de multe ori cinică și necruțătoare.

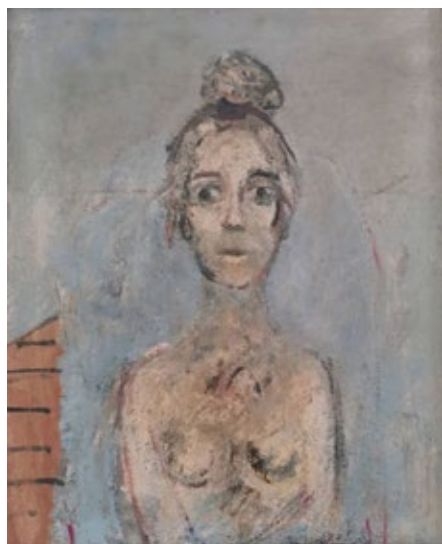
Corneliu Baba, *Autoportret*

Constantin Cerăceanu, *Peisaj industrial*

Ștefan Câlția, *Băiatul cu floarea roz*

Niculiță Secrieriu, *Portret de femeie*

Vladimir Zamfirescu, *Arlechin*

Gheorghe Petrov, *Carcase*

Dorin Coltofeanu, *Autoportret cu pește*

Virgiliu Parghel, *Compoziții cu păpuși*